

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **nezl. V. P.,** zastoupený matkou: V. P, právně zastoupený Mgr. Pavlem Oriniakem, advokátem se sídlem Na Sadech 21, České Budějovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 59 Az 123/2003,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 13. 11. 2003, č. j. OAM-5703/VL-07-08-2003, o zamítnutí jeho žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), čímž namítá nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem; vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž žalovaný ve svém rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech; a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.

Stěžovatel uvádí, že po nesprávném a neúplném posouzení skutkového stavu bylo chybně shledáno nesplnění podmínek pro udělení azylu, a trvá také na tom, že u něj měla být shledána překážka vycestování.

Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušit napadený rozsudek krajského soudu a zároveň žádá, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního spisu především zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 30. 10. 2003 na základě žádosti, v níž je jako uvedeno, že stěžovatel i jeho matka byli biti jeho otcem, který jej i unesl, a proto stěžovatel s ním nechce žít na Ukrajině, ale v ČR s matkou. Totéž vyplývá i z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 7. 11. 2003. V tomto pohovoru stěžovatel upřesnil, že odjel z Ukrajiny proto, že jeho matka pracovala v ČR, zatímco on byl na Ukrajině stejně jako otec, který bil jeho matku a jednou stěžovatele unesl a zadržoval jej u sebe asi čtyři dny. Jeho otec stále trval na tom, že jej u sebe chce mít na víkendy, a tvrdil, že se u něj bude mít lépe než u matky, s níž byl rozveden. Stěžovatel ovšem s otcem být nechtěl a bydlel s babičkou a tetou. Se stěžovatelovým otcem měla blíže nespecifikované problémy i jeho matka. Proto odjel v srpnu 2002 natrvalo do ČR, kde již předtím svou matku navštívil a kde poté žil na základě prodlužovaného víza a chodil zde do školy. V ČR by chtěl zůstat, učit se a věnovat se fotbalu, mimo jiné i proto, že ukrajinsky již skoro zapomněl hovořit. Jinak se v případě návratu na Ukrajinu ničeho neobával a uvedl, že s ukrajinskými státními orgány žádné problémy neměl.

Žalovaný předmětnou žádost o poskytnutí azylu zamítl výše označeným rozhodnutím ze dne 13. 11. 2003 jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Žalovaný v rozhodnutí uvedl, že důvodem žádosti o udělení azylu jsou snaha stěžovatele vyhnout se rodinným problémům s otcem na Ukrajině a legalizace pobytu v ČR, aby zde mohl pobývat s matkou, chodit do školy a věnovat se sportu; neuvedl tedy žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohl být pronásledován z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, a proto bylo možné jeho žádost zamítnout právě podle § 16 písm. g) zákona o azylu. Dále žalovaný neshledal ani podmínky umožňující udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu a uvedl, že stěžovatel a jeho zákonná zástupkyně měli v dané situaci použít spíše nástrojů předpokládaných v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě. V ní namítal - v obecné rovině - nesplnění některých náležitostí správního řízení podle zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, a také uvedl, že se domnívá, že splňuje podmínky pro přiznání azylu podle § 12 zákona o azylu, minimálně pro vztažení překážky vycestování podle § 91 tohoto zákona.

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl shora označeným rozsudkem. V něm uvedl, že stěžovatel neopustil Ukrajinu z důvodu pronásledování relevantního z hlediska ustanovení § 12 zákona o azylu, ale proto že se nechtěl stýkat s otcem. Proto se také nechtěl vrátit ani na Ukrajinu. Takové důvody jsou ovšem nerozhodné z hlediska řízení o udělení azylu, když jednotlivci může být ochrana poskytnuta jen tehdy, pakliže selže ochrana země státní příslušnosti. Krajský soud také na základě skutečností, jež stěžovatel sám konstatoval během správního řízení, shledal, že stěžovateli v případě návratu na Ukrajinu nehrozí žádné sankce za to, že požádal v jiné zemi o azyl. Krajský soud neshledal dále ani žádné procesní pochybení na straně žalovaného, ani pochybení při neshledání překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu. Ze všech těchto důvodů se krajský soud ztotožnil s názorem vysloveným

žalovaným v napadeném správním rozhodnutí, že stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit přítomnost azylově relevantních důvodů podle § 12 zákona o azylu, a posuzovanou žalobu zamítl výše označeným rozsudkem napadeným touto kasační stížností.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Vzhledem k tomu, že stěžovatelova právní argumentace v kasační stížnosti zůstává na nanejvýš obecné úrovni, nezbývá Nejvyššímu správnímu soudu, než posoudit napadený rozsudek krajského soudu pouze v tom směru, zda krajský soud vskutku pochybil, když napadené zamítavé správní rozhodnutí opřené o aplikaci § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu nezrušil. Tuto otázku je pak nutno posoudit pohledem dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu. Nejvyšší správní soud tak ve svém rozsudku ze dne 18. 12. 2003, sp. zn. 4 Azs 38/2003 (nepublikováno), jednoznačně uvedl: *„Vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu...“* Vzhledem k tomu, že problémy popsané stěžovatelem v jednotlivých dokumentech obsažených ve správním a soudním spise byly zjevně nanejvýš problémy, jež měl stěžovatel - a zejména jeho matka - s jeho otcem, tedy osobou soukromou; a vzhledem k tomu, že v kasační stížnosti není nijak uvedeno, proč by měla být skutková či právní kvalifikace provedená krajským soudem v rozsudku touto kasační stížností napadeném přehodnocena, nezbývá soudu, než uzavřít, že k takovémuto přehodnocení nenašel na základě prozkoumaných podkladů důvod.

Je tak třeba na žádost o azyl, již žalovaný posuzoval a zamítl jako zjevně nedůvodnou, hledět opravdu jako na žádost motivovanou výhradně snahou stěžovatele o legalizaci pobytu v ČR, jakkoli z pohnutek lidsky pochopitelných, zvláště s ohledem na dobu strávenou v ČR a jeho komplikovanou rodinnou situaci, ovšem nerozhodných pohledem taxativních důvodů obsažených v zákoně o azylu. Na takto konstatovanou situaci je pak třeba aplikovat ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, který např. ve svém rozsudku ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. 7 Azs 138/2004 (publ. pod č. 397/2004 Sb. NSS) uvedl: *„Potřeba další legalizace pobytu žalobce, který na území České republiky pobýval legálně od roku 1988 do 2001, není zákonným důvodem pro udělení azylu (§ 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu).“*

Za situace, kdy nebylo možno konstatovat pronásledování stěžovatele relevantní z hlediska zákona o azylu, je nutno dát rozsudku krajského soudu přezkoumávajícímu zamítnutí stěžovatelovy žádosti o azyl v rozsahu napadeném kasační stížností za pravdu.

Ke stěžovatelovu tvrzení, že u něj existuje překážka vycestování, lze opět pouze poukázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu. Ten uvedl ve svém rozsudku ze dne 9. 9. 2004, sp. zn. 2 Azs 147/2004 (publ. pod č. 409/2004 Sb. NSS): *„Rozhodne-li Ministerstvo vnitra o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nečiní již výrok o neexistenci překážek vycestování ve smyslu ustanovení § 91 citovaného zákona.“* Žalovaný tak postupoval správně, když zamítaje stěžovatelovu žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou právě podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, překážku vycestování neposuzoval.

Lze proto uzavřít, že Nejvyšší správní soud v daném případě neshledal naplnění některého z namítaných důvodů kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., neboť - jak vyplývá ze shora uvedeného – v souzené věci se krajský soud nedopustil nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky v předcházejícím řízení; nebyly shledány ani vady řízení před správním orgánem, kdy by pro tuto důvodně vytýkanou vadu krajský soud měl napadené rozhodnutí žalovaného zrušit; a nebyla shledána ani nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu pro nesrozumitelnost; ostatně z uvedené kasační stížnosti není zcela zjevné, v čem by tyto vady uvedené pouze odkazem na jednotlivé části ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. měly spočívat.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Ministerstvu vnitra náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se Ministerstvu vnitra nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. března 2005

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu